

סקר טבע עירוני – תל אביב-יפו

אתר 35

מורדות האוניברסיטה

מכלול: כורכר

תאריך סקירה: 28.7.12, 11.6.12, 24.4.12

גודל מקורב של השטח: 48 דונם

שם הסוקר: רעות לוריא, ניר מעוז, בועז שחם, ערן בנקר

נ.צ.מ (ישראל חדשה): 181980/668490

רחוב/גבול: מערב: רח' קלוזנר ואונ' תל אביב. מזרח: נתיבי איילון.
דרום: תחנת רכבת האוניברסיטה.

רובע: 1 - עבר הירקון מערב

תאור כללי: מדרון כורכר תלול עליו צומח טיפוסי לצד ריכוזים צפופים של שיטה כחלחלה. מהווה שריד לרכס הכורכר של שיח' מוניס והאוניברסיטה.

מאפייני השטח

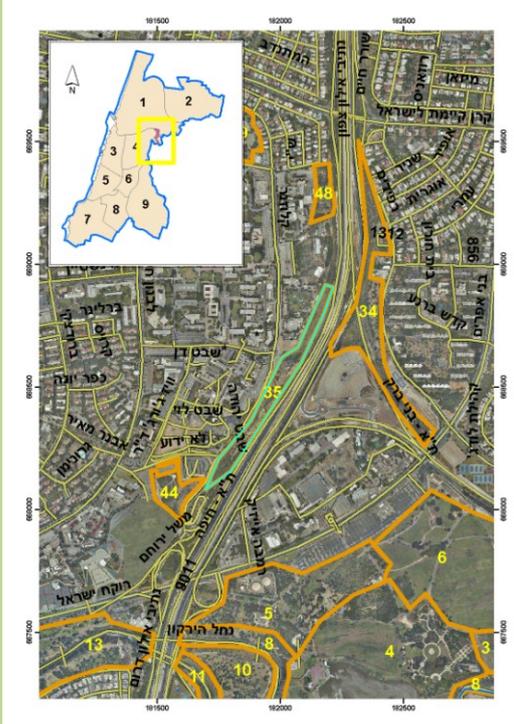
אקולוגיה

בתי גידול	כורכר, מחשופי כורכר, שיחיה, בתה סלעית, חורש שיטה כחלחלה.
תצורות צומח	שיחיה, בתה עשבונית – בור, בתה סלעית
יחידות צומח	זקנן שעיר – רותם המדבר ברומית ספרדית – מלעניאל מצוי שרביטן מצוי – קידה שעירה
כיסוי צומח (%)	10% - 70%
צומח ייחודי	נדירים: סחלב קדוש, אנדמים: ארכובית א", תלתן א".
בעלי חיים	בעיקר זוחלים וציפורי שיר
חי ייחודי	שנונית השפלה (בסיכון), חומט פסים, חוחית, סבכי שחור ראש.
אתרים חשובים	שיחיה ואזורים ללא שיטה כחלחלה.
חשיבות ברצף- חיבור לאתרים אחרים	בינונית – חלק מהרצף העובר לאורך נתיבי איילון ברצועה צרה ומקוטעת
מינים פולשים	ציפורים: דרה, מאיינה, צומח: שיטה כחלחלה, דטורה
רמת השתמרות השטח	בינונית. השטח נפגע כתוצאה מפעולות הבנייה לאורך השנים בעיקר בחלק הצפוני.

פיזי

קרע	חול, כורכר.
מורפולוגיה	מדרון תלול.
מורכבות טופוגרפית (מופעי נוף)	בינונית – מדרון כורכר היוצר מדרגות ומחשופים.
חזות כללית	מדרון תלול בו שולטת שיטה כחלחלה היוצרת חורש צפוף עם כתמים פתוחים של צומח שיחי.
תשתיות קולטות קהל	אין

סביבה

תרשים התמצאות

ייעודי קרקע תא/5000

מקרא

- גבול העיר
- אתר

ייעודים תכנית מתאר

- אזור לתכנון בעתיד
- אזור מגורים בבניה מרקמית
- אזור מגורים בבניה מרקמית נמוכה
- אזור מגורים בבניה נמוכה
- אזור מגורים בבניה רבת קומות
- אזור מוסדות ציבור עירוניים ומטרופוליניים
- אזור מעורב
- אזור פעילות מיוחד
- אזור תעסוקה מטרופוליני
- אזור תעסוקה מקומי
- אזור תעסוקה עירוני
- בית עלמין
- דרך פרברית מהירה
- ים בתחום שיפוט עירוני
- מעגנת נופש ספורט ודיג
- שטח פתוח מטרופוליני
- שטח פתוח מטרופוליני חופי
- שטח פתוח עירוני

מפגעים והפרות	פסולת בניין, פגיעה בפני הקרקע
רמת הפרה בשטח (מפגעים)	בינונית - גבוה.
נגישות	לא מוסדרת. האתר למעשה אינו נגיש וקיימת סכנה להימצא בו.
ארכיאולוגיה	6086 תל אביב רמת אביב - קברים מהתקופה הביזנטית. שרידי יישוב מהתקופה הצלבנית.
שימושים	שטח בור, שטח ירוק פתוח.

ייעודי קרקע עיקריים

תכנית מתאר ארצית:
תמ"א 35 – מרקם עירוני.

תכנית מתאר מחוזית (תמ"מ 5):
שטח פארקים מטרופוליניים

תכנית מתאר עירונית (תא 5000):
שטח פתוח עירוני
דרך פרברית מהירה

מסקנות והמלצות

- חשיבות האתר:**
- שריד של בית הגידול הכורכר המשמר חלק מהצומח הטבעי
 - בעבר, טרם הקמת נתיבי איילון תועדו במדרון ובמרזבה כ - 400 מיני צמחים
 - אתר פעילות של שנונית השפלה (בסיכון)
- שימירה וטיפוח של ערכי טבע קיימים:**
- טיפול והסרה של צמחייה פולשנית
 - הסדרת מפגעים ופינוי פסולת בניין
 - מניעת פגיעה באוכלוסיית שנונית השפלה

- שיקום ושיחזור בתי גידול מערכות אקולוגיות:**
- הגדלת השונות של בתי הגידול
 - שתילת מינים בסכנת הכחדה ושימוש במינים מקומיים
 - פיזור זרעים ופקעות של מינים מקומיים בשטחי כורכר

נתוני הסקר

צומח

שם המין	סטטוס
זקנן שעיר	
מלעניאל מצוי	
עירית צרת עלים	
נימית ממולענת	
שמשון סגלגל	
שיטה כחלחלה	פולש
פרסת הסוס רבת תרמילים	
חרצית עטורה	
לשון שור מגבבת	
חלוקה ננסית	
לוע ארי קטן	
בלוטנית אפריקנית	
שום גבוה	מוגן
שרביטן מצוי	
אספסת קטועה	

		לפתית מצויה
		קורטום מבריק
		ברומית ספרדית
		לוטוס מצוי
		כליינית מצויה
		אמיד קוצני
	פולש	דטורה
		אזנב מצוי
		שלח ספרדי
		אספרג ארך עלים
		שיבולת שועל נפוצה
		גדילן מצוי
		מרקולית מצויה
		קקיון מצוי
		חרדל לבן
		מרגנית השדה
		שברק מצוי
		ברומית עקרה
		מרור הגינות
		יבלית מצויה
		מצילות מצוייכות
		דבקה זיפנית
		עוקצר מצוי
		צפרנית מגוונת
		עוקץ עקרב אירופי
		זיפנוצה ב.מ.
	אנדמי	ארכובית א"י
		חמציץ נטוי
		מקור חסידה מפוצל
		בן חיטה רב אנפין
		עשנן ב.מ.
		זנב עקרב שיכני
		טופח נאה
	אנדמי	תלתן א"י
		בקיה א"י
		כרבולת מצויה
		קידה שעירה
	נדיר	סחלב קדוש
	מוגן	רותם המדבר
		מקור חסידה תל אביבי
		מעוג כרתי
		שברק דביק

מידע נוסף

בעבר תועדו במרחב כ – 400 מיני צמחים² ביניהם כאלו המוגדרים כיום כנדירים ואדומים. להלן רשימת הצמחים מינים ייחודים (אדום, נדיר,

אנדמי, מוגן) מודגשים ברקע סגול:

אגמון החוף	בקה תרבותית	ולרינית משולחפת	חרשף צהב
אזנב מצוי	בר-דרבן צהב	ורבנה רפואית	חשפונית עדינה
אחילוף צר-עלים	ברומית דו-אבקנית	זהבית דמשקאית	טבק השיח
איטן החולות	ברומית הגנות	זהבית שרונית	טורים מצויים
אירוס הארגמן	ברומית המטאטא	זון אשון	טיון דביק
אכילאה קטנת-פרחים	ברומית יפנית	זון משכר	טיון חריף
אלבסיני הדית	ברומית מאגדת	זון רב-פרחים	טפח ארך-עמוד
אלה ארצישראלית	ברומית ספרדית	זיפן מצוי	טפח נאה
אליסון מצוי	ברומית עקרה	זיפנוצה מחספסת	יבלית מצויה
אלית המפרק	ברומית קצרת-שבליית	זנב-ארנבת ביצני	ינבוט השדה
אלמות ארצישראלי	ברומית שעירה	זנב-עקרב שכני	ירבוז יוני
אלמות הכסף	בת-חול ארצישראלית	זנב-שועל ארך	ירבוז ירק-שבלת
אלקנת הצבעים	גבשונית השדה	זנב-שועל מצוי	ירבוז מופשל
אמיך קוצני	גדילן מצוי	זעזועית גדולה	ירבוז עדין
אמיתה גדולה	גזיר מזיק	זקנונית הטבעות	ירבוז שרוע
אמיתה קיצית	גזר הגנה	זקנן שעיר	ירוקת החמור
אמניה מצרית	גזר החוף	חבלבל המשי	כדן קטן-פרחים
אספסת החוף	גמא אזמלני	חבלבל השדה	כוכבן מצוי
אספסת היס	גמא הפקעים	חבלבלן המשוכות	כוסנית ממלענת
אספסת הכתרים	גמא הקרקפת	חבצלת החוף	כלינית מצויה
אספסת כדורית	גמא קרח	חגוית שעירה	כמנון כרתי
אספסת מצויה	גמא שופע	חוח ספרדי	כמנון קפח
אספסת משזרת	געה מצויה	חוח עקד	כספסף חד-פרחי
אספסת עדשתית	געת הבצות	חוחן קרדני	כף-אוז האשפות
אספסת קטועה	גפסנית ערבית	חילף החולות	כף-אוז לבנה
אספקלריה נאה	גרגרנית גלילית	חבללוב מגלי	כף-אוז ריחנית
אספרג ארך-עלים	גרגרנית מצויה	חבללוב מצוי	כף-עוף מנצה
אספרג החרש	גרניון גזור	חבללוב פושט	כף-צפרדע אזמלנית
אספרגולריה אדומה	דבקת ירושלים	חלוקה ננסית	כפתור החולות
אספרגולת השדה	דבשה הדית	חלמית גדולה	כרבלת מצויה
אסתר מרצעני	דגנין בירותי	חלמית מצויה	כרוב החוף
אפרורית מצויה	דגנין מצוי	חלמית מצרית	כריך מרחק
ארכובית החוף	דורת ארם-צובא	חמעה יפה	כרפס הבצות
ארכובית הכתמים	דחן אשון	חמעה מגובבת	כשות ארצישראלי
ארכובית משונשנת	דחנית השלחין	חמעה משוננת	כשות העקצים
ארכובית שבטבטית	דחנן קפח	חמעה עטויה	כשות קצר-עלי
ארנריה מצויה	דטורה זקופת-פרי	חמעת האוירון	כשות שטוח-פרחים
אשבל מערק	דטורה נטוית-פרי	חמעת ראש-הסוס	כתלה חריפה
בוצין מפרץ	דמומית משוננת	חמציק נטוי	כתלית יהודה
בן-חטה אריכא	דמומית קטנת-פרי	חננית הבתה	כתרון גלוני
בן-חטה קטוע	דמסון כוכבני	חנק מחדד	כתרון עקרבי
בן-חטה רב-אנפין	דקזנב קשתני	חסה רתמית	לוביה מצרית
בן-חטה שרוני	דרבנית סגולה	חסת המצפן	לוטוס מצוי
בן-חילף שעיר	דרדר הקורים	חפורית מזורה	לוטוס שעיר

בן-חצב יקינתוני	דרדר קרומי	חפורית מצויה	לופית מצויה
בן-קוצן מאפיר	דרכנית שעירה	חצב מצוי	לחך אזמלני
בקבוקון מקומט	הגה מצוי	חרחבינה מגבבת	לחך בלוטי
בקיה צרפתית	הרדופנין הציצית	חרחבינה מכחילה	לחך בשרני
בקיה שעירה	ויתניה משכרת	חרצית עטורה	לחך גדול
תלתן פלשתי	תלתן הכפתורים	תלתן הקצף	תלתן לביד
לחך כרתי	ניסנית דו-קרנית	פילגון צרפתי	קרטולה מכונפת
לחך מלבין	ניסנית הבולבוסיים	פלגית שיחנית	רב-פרי בשרני
לחך מצוי	ניסנית שכנית	פספלידיון התאומים	רגלת הגינה
לחך שסוע	נץ-חלב מפשק	פעמונית גפורה	רומולאה סגולית
לטמית דביקה	נרקיס מצוי	פרג נחות	רכפה לבנה
לטמית ערבית	נשרן הדחן	פרסיון גדול	רכפה צהבה
ליסימכיה מספקת	נשרן צפוף	פרסת-סוס רבת-תרמילים	רתם המדבר
ליפיה זוחלת	סביון אביבי	פרע מסלסל	שבטבט ענף
לכיד הנחלים	סגינה זעירה	פרעושיית משלשלת	שבטן לבן
לע-ארי קטן	סגל שלש-גוני	פרעושיית ערבית	שבלת-שועל גדולה
לענה חד-זרעית	סולנום שעיר	פשתנית אשקלון	שבלת-שועל מתפרקת
לענית גדולה	סוף מצוי	פשתנית יפו	שבלת-שועל נפוצה
לענית יריחו	סוף רחב-עלים	פשתנית מלבינה	שברק מצוי
לענית מפשקת	סיסנית הבולבוסין	פשתנית ריסנית	שברק משבל
לענית מצויה	סירה קוצנית	צבעוני ההרים	שברק משונן
לופית כפנית	סלק מצוי	צהרון מצוי	שברק נטוי
לשון-הפר המצויה	סמר מצוי	צחנן מביאיש	שברק קוצני
לשון-כלב כרתית	סרפד קרומי	צלבית עשבונית	שום ארדל
לשון-פר מגבבת	עבדקן הדורים	צללית ים-תיכונית	שום גבה
לשישית הצבעים	עבדקן מצוי	צנון מצוי	שום לבנבן
לשישית מקמטת	עבקנה נדיר	צפרנית ארצישראלית	שום קצר
מחטנית משבלת	עבקנה שכיח	צפרנית חופית	שום תל-אביבי
מלוח מפושק	עדעד כחל	צפרנית כרסנית	שומר פשוט
מלחית אשלגנית	עזרר קוצני	צפרנית מגוונת	שופרית כרתית
מלעניאל מצוי	עטינית מגבבת	צפרנית צרפתית	שיח-אברהם מצוי
מסורים מצויים	עטינית קצרה	קדד בירותי	שלח ספרדי
מצלות החוף	עירית גדולה	קדד האנקולים	שלשון החוף
מצלות מציצות	עירית נבובה	קדד יפה	שמשון מצוי
מצלתים מצויות	עירית צרת-עלים	קדד ספרדי	שמשון סגלגל
מקור-חסידה גדול	עכנאי יהודה	קדה שעירה	שנית מתפתלת
מקור-חסידה מפצל	עכנאי מגבב	קוטב מצוי	שסיע ערבי
מקור-חסידה תל-אביבי	עכנאי שרוע	קוטנדיה מצרית	שעורה מכחילה
מקור-חסידה תמים-העלה	עליעב מדקרן	קוטנדיה פלשתית	שעורת התבור
מרגנית השדה	עלקלוק צהב-פרחים	קורנית מקרקפת	שעלב מקפח
מרוה דגולה	עלקת	קחון הגליל	שערות-שולמית מצויות
מרוה צמירה	עלקת מצרית	קחון החוף	שרביטן ריסני
מרור הגנות	עלש מצוי	קחון מצוי	תגית חופית
מרסיה יפהיה	עקץ-עקרב אירופי	קחון שחור-מוצים	תודרה סיגית
מרקולית מצויה	עקץ-עקרב עגל-עלים	קיטה רתמית	תורמוס ארצישראלי

מריית החוף	עקץ-עקרב שרוע	קיצת מלבינה	תורמוס צהב
מריית מצויה	ערבז דק-פרחים	קיצת מסלסלת	תורמוס צר-עלים
משיין גלילי	ערבז משבל	קיצת קנדית	תלת-מלען ארך
משנצת קוצנית	עשנן יהודה	קיקסיה שרועה	תלת-מלען מצוי
מתנן שעיר	עשנן צפוף	קנה-סוכר מצרי	תלתן אלכסנדרוני
נהרונית צפה	עשנן קטן	קנה מצוי	תלתן אלמות
נורית אסיה	פואה מצויה	קפודן מצוי	תלתן ארצישראלי
נורית המלל	פטל קדוש	קצח השדה	תלתן בלוטי
נורית השדה	פיגמית מצויה	קרטם דק	תלתן דו-גוני
נימית ממלענת	פילגון מצוי	קרנן טבוע	תלתן הארגמן
תלתן חקלאי	תלתן ווילוב		

בעלי חיים

עופות

מין	דירוג הספר האדום
אנפית בקר	LC
לבנית קטנה	LC
יונת בית	מין מבוית
תור צווארון	LC
תור מצוי	NT
צוצלת	מין פולש
דררה מצויה	מין פולש
סנונית רפתות	LC
בולבול צהוב-שת	LC
שחרור	LC
סבכי שחור-ראש	LC
פשוש	LC
ירגזי מצוי	LC
צופית בוהקת	LC
עורב אפור	LC
מאינה מצויה	מין פולש
חוחית	NT

יונקים

שם המין	סטאטוס
קיפוד מצוי	LC
עכבר מצוי	LC
חולדה מצויה	LC
חולדת החוף	LC
עטלף פירות	LC
עטלפון לבן שוליים?	NT
דורבן?	LC

זוחלים

סיכוי לנוכחות המין	דירוג ספר אדום	מין
גבוה	VU - עתידו בסכנה	צב יבשה מצוי
גבוה	LC - לא בסיכון	זיקית ים- תיכונית
גבוה	LC - לא בסיכון	חרדון מצוי צפוני
בינוני	NT - בסיכון נמוך	קמטן
נמצא	CR - בסכנת הכחדה חמורה	שנונית שפלה
נמוך	LC - לא בסיכון	לטאה זריזה
גבוה	LC - לא בסיכון	שממית בתים
גבוה	LC - לא בסיכון	מניפנית מצויה
נמוך	LC - לא בסיכון	שממית עצים
בינוני	LC - לא בסיכון	ישימונית מצויה
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט גמד
נמצא	LC - לא בסיכון	חומט פסים
גבוה	LC - לא בסיכון	נחושית עינונית
נמוך	VU - עתידו בסכנה	נחושית נחשונית
נמוך	NT - בסיכון נמוך	נחושית חולות
גבוה	LC - לא בסיכון	חומט מנומר
גבוה	LC - לא בסיכון	נחשיל מצוי
גבוה	LC - לא בסיכון	חנק
גבוה	LC - לא בסיכון	שלון טלוא ראש
גבוה	LC - לא בסיכון	שחור ראש
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן זיתני
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן שחור
גבוה	LC - לא בסיכון	זעמן מטבעות
בינוני	NT - בסיכון נמוך	נחש מים
בינוני	LC - לא בסיכון	עין חתול חברבר
בינוני	LC - לא בסיכון	ארבע-קו מובהק
גבוה	LC - לא בסיכון	תלום-קשקשים מצוי
נמוך	VU - עתידו בסכנה	מחרוזן "האוכפים"
גבוה	LC - לא בסיכון	צפע מצוי

תרשים בתי גידול וערכי טבע

